

Elisabeth Lager, elisabeth.lager@dom.se

Riktlinjer för förordnande av rättsliga biträden vid Norrköpings tingsrätt

Kriterier för tingsrättens förordnandelistor

Vem som ska förordnas av tingsrätten för ett uppdrag såsom exempelvis offentlig försvarare eller bodelningsförrättare, avgörs i varje enskilt fall av handläggande domare eller annan anställd vid tingsrätten som har delegation att besluta om det. Som ett internt arbetsredskap har tingsrätten listor på personer som bedöms kunna förordnas för olika typer av uppdrag. Det förhållandet att en person inte förekommer på en förordnandeslista hindrar inte att personen ändå förordnas, t.ex. om en part begär det.

Ett förordnande från tingsrätten innebär att personen har bedömts som lämplig av tingsrätten för uppdrag av det slag som listan avser. Därför ställer tingsrätten vissa minimikrav samt utgår från vissa kriterier vid bedömning av om en person ska finnas med på någon av tingsrättens olika förordnandelistor.

Den som är intresserad av att bli uppsatt på en lista får på eget initiativ anmäla det till tingsrätten. Ändras förutsättningarna i något hänseende som är av intresse för de krav och kriterier som anges nedan ska detta omgående anmälas till tingsrätten. Ändrade kontaktuppgifter ska också anmälas omgående, liksom förhinder för någon som förekommer på listan att under viss tid att åta sig uppdrag.

Substitution av uppdrag kan endast ske om det finns uttryckligt lagstöd. Detta innebär att substitution inte kan ske vid exempelvis uppdrag som särskild företrädare för barn och god man.

Grundläggande krav

Personer som förekommer på tingsrättens olika förordnandelistor ska till en början uppfylla följande krav.

- Ha verksamhetsort eller mottagningskontor inom Norrköpings tingsrätts domsaga (Norrköping, Finspång, Söderköping och

Valdemarsviks kommuner) och debitera tidspillen och utlägg för resekostnad från det kontoret. Detta krav gäller inte medlare enligt föräldrabalken.

- Kunna nås per telefon eller e-post för snart besked om det aktuella uppdraget kan tas.
- Även i övrigt använda och bevaka e-post.
- Inneha en jur.kand. eller motsvarande (juristexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen [1993:100] eller motsvarande äldre examen). Detta krav gäller inte medlare enligt föräldrabalken.
- Ha ansvarsförsäkring.

Bedömningskriterier

För att en advokat eller jur.kand. ska bli uppsatt på tingsrättens förordnandelistor gäller följande. För konkursförvaltare gäller särskilda regler och omfattas inte av dessa riktlinjer.

Det är upp till den som anmäler intresse för att sättas upp på tingsrättens förordnandelistor att lägga fram vad som kvalificerar denne för det, såsom relevant utbildning och erfarenhet. Som exempel kan nämnas notarietjänstgöring, tidigare erfarenheter från uppdrag som ombud eller biträde och erfarenhet från andra domstolar. Tingsrätten efterforskar inte referenser. Den som vill ange en referens ska ange namn och kontaktuppgifter.

Domarna på tingsrätten ges möjlighet att yttra sig över anmälan. Den domare som anser att det finns anledning att anmäla mot personens lämplighet för uppdraget ska ange anledning till detta.

Därefter görs en lämplighetsbedömning av lagmannen där bl.a. domarnas yttranden vägs in. Om inget särskilt framkommer av domarnas yttrande, av det underlag som anmälaren själv har lagt fram eller av i övrigt för tingsrätten kända förhållanden gäller följande särskilda krav.

Offentlig försvarare

- Advokat

Offentlig försvarare för ungdomsmål

- Advokat som är lämplig att handha ungdomsmål och har erfarenhet av sådana mål, och

- kan inställa sig till förhørslokal i Norrköping inom en timme från vidtalning.

Målsägandebitråde

- Advokat
- Biträdande jurist på advokatbyrå, under förutsättning att denne är tingsmeriterad och har varit anställd vid advokatbyrå i minst tre månader eller har varit anställd vid advokatbyrå under minst 12 månader.
- Jurist som bedriver egen verksamhet och som inte tjänstgör på advokatbyrå kan föras upp på listan om de har ansvarsförsäkring och kan åberopa goda referenser från liknande uppdrag.

Särskild företrädare för barn

- Advokat med dokumenterad erfarenhet av arbete med särskild inriktning mot humanjuridik, familjemål eller mål avseende våld i nära relationer.
- Biträdande jurist på advokatbyrå kan föras upp på listan om denne har för uppdraget särskilt värdefulla meriter eller kan åberopa goda referenser från liknande uppdrag.
- Jurist som bedriver egen verksamhet och som inte tjänstgör på advokatbyrå kan föras upp på listan om de har ansvarsförsäkring och kan åberopa goda referenser från liknande uppdrag.

Biträde enligt 32 a § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

- Advokat som är lämplig att handha ungdomsmål och har erfarenhet av sådana mål.

God man enligt föräldrabalken/äktenskapsbalken, rättegångsbiträde, bodelningsförrättare, god man enligt ärvdabalken, boutredningsman, skiftesman samt god man enligt samäganderättslagen

- Advokat
- Biträdande jurist på advokatbyrå som är tingsmeriterad och har varit anställd vid advokatbyrå minst 12 månader

- Övrig jur.kand. (eller motsvarande) som visat sin lämplighet för dessa typer av uppdrag och har minst 12 månaders relevant arbetslivserfarenhet.

Medlare enligt föräldrabalken

Bedömningen av om någon ska bli uppsatt på denna lista görs av lagmannen i samråd med domarna vid tingsrätten. Bedömningen görs med utgångspunkt från visad lämplighet för medlingsuppdrag enligt föräldrabalken.

Konkursförvaltare

Förordnande av konkursförvaltare sker enligt särskilda rutiner och omfattas inte av dessa riktlinjer.

Borttagande från lista

Kritik från huvudmän, tingsrätten personal, andra myndigheter eller liknande kan leda till att en person tas bort från förordnandelistorna. Den berörde ges möjlighet att bemöta kritiken innan beslut fattas.

Den som inte längre önskar vara uppförd på någon av tingsrättens uppdragslistor ska anmäla detta till tingsrätten.

Principer för fördelning av förordnanden

Utgångspunkten är att uppdragen ska fördelas jämnt och rättvist mellan dem som är upptagna på förordnandelistan. Vid fördelningen räknas inte med uppdrag/förordnande som lämnas efter begäran av den enskilde. Om någon tackar nej till ett förordnande eller inte går att nå eller svar inte kan lämnas på en förfrågan, räknas detta som att personen har fått ett uppdrag.

I mål som avser allvarlig, ovanlig eller komplicerad brottslighet och i mål med unga tilltalade bör som offentlig försvarare förordnas advokat med särskild erfarenhet inom området. Förordnande i mål av detta slag ska dock fortfarande ske med beaktande av att uppdragen ska fördelas jämnt och rättvist.

Förordnandelistan tillämpas inte vid förordnande av offentlig försvarare eller målsägandebiträde under helg- eller kvällsberedskap.

Ikraftträdande

Dessa riktlinjer tillämpas från den 2 maj 2023.

Elisabeth Lager, lagman